

Lad os mødes i Danmark

Et udspil til forbedring af rammebetingelserne
for dansk erhvervs- og mødeturisme

Turisme og oplevelser

Erhvervs- og mødeturismen er en vækstdriver for Danmark

Erhvervs- og mødeturismen er et helt centralt forretningsområde inden for dansk turisme.

I 2019 genererede erhvervet mere end 44 pct. af den afledte værditilvækst fra turismen og godt 73.000 fuldtidsjob. Derudover stod erhvervs- og mødeturismen for en omsætning på over 35 mia. kroner. Det svarer til mere end en fjerdedel af den samlede danske turismeomsætning.

Dette skyldes blandt andet, at aktiviteterne inden for erhvervs- og mødeturismen rækker langt ud i værdikæden. Møder, kongresser og events skaber eksempelvis omsætning i en lang række relaterede brancher og smitter positivt af på områder som transport og logistik, hotel og restauration, catering, AV, sceneteknik, detail og service mm.

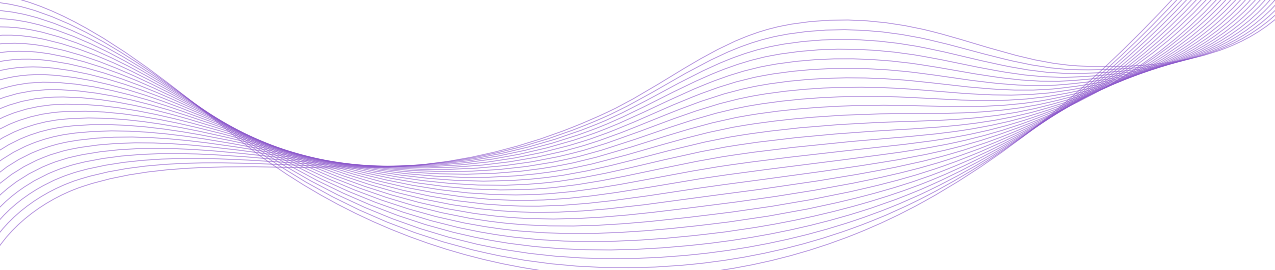
Da området endvidere er uafhængig af ferieperioder og sæsoner, holder erhvervs- og mødeturismen hånden under omsætning og jobs inden for dansk turisme i de perioder af året, hvor der ellers kan være langt mellem de udenlandske gæster.

Derudover har den udenlandske erhvervsturist i gennemsnit et døgnforbrug, der er to til fire gange højere end det almindelige døgnforbrug for en tilrejsende kyst- og naturturist.

Samtidig giver værtskaber for store internationale møder, konferencer, kongresser og messer en international brandingplatform for Danmark og et udstillingsvindue for de danske styrkepositioner og eksporterhverv.

Danmark har i dag en stærk international position som attraktiv erhvervs- og mødedestination. Blandt andet fordi vi har faciliteter, infrastruktur, know-how og en professionalisme i international topklasse.

Men det er desværre ikke nok. Hvis Danmark skal holde sig relevant i et marked, hvor konkurrencen om at tiltrække de internationale møder, konferencer og kongresser i de senere år er eskaleret voldsomt, er det nødvendigt at styrke erhvervets internationale konkurrenceevne.

Corona-pandemien ramte erhvervs- og mødeturismen hårdt. Og selvom der i dag er en erkendelse af, at de digitale løsninger ikke kan erstatte det fysiske møde, har årene med covid-19 skabt strukturelle ændringer i vores rejse- og mødevaner.

Derfor er der stadig et efterslæb i aktiviteterne inden for erhvervs- og mødeturismen. Tal fra 2022 viser, at de danske mødeturister er på vej tilbage. Men antallet af udenlandske mødegæster ligger fortsat 16 pct. under niveauet fra 2019.

Færre gæster betyder færre møder. Færre møder betyder intensiveret international konkurrence. Derfor er det helt centralt, at Danmark bliver positioneret og promoveret som en attraktiv mødedestination. Blandt andet gennem målrettede internationale markedsføringskampagner.

Lige så vigtigt er det at skabe rammer og vilkår, der støtter udviklingen i erhvervs- og mødeturismen og gør det muligt for de danske mødedestinationer og virksomheder at konkurrere internationalt.

Da regeringen i juni 2022 lancerede *Den nationale strategi for bæredygtig vækst i dansk turisme*, var det blandt andet med et mål om at øge Danmarks attraktivitet som erhvervs- og mødedestination.

Strategien fremhæver nogle af erhvervs- og mødeturismens potentialer og udviklingsmuligheder, men den forholder sig kun meget overordnet til, hvor der konkret kan sættes ind

DI fremsætter derfor otte konkrete forslag, der skal styrke den danske erhvervs- og mødeturisme

Nedenstående forslag er udarbejdet i tæt dialog med virksomheder, aktører og destinationer inden for dansk erhvervs- og mødeturisme.

- 1. Etabler landsdækkende investeringspuljer**
- 2. Giv fuldt fradrag for restaurantbesøg**
- 3. Udvid rammerne for MeetDenmarks aktiviteter**
- 4. Skab langsigtet samfundsværdi af møder og kongresser**
- 5. Gør ruteudviklingsprogrammet Global Connected permanent**
- 6. Tilskynd universiteter og erhvervsfyrtårne til værtskab for internationale møder**
- 7. Skab klare og fleksible rammer for opstillinger til møder og events**
- 8. Gør rejse- og mødepolitikker i den offentlige sektor mere bæredygtige**

Forslagene uddybes på de følgende sider.

1. Etabler landsdækkende investeringspuljer

DI FORESLÅR

At kongrespuljen, Copenhagen Congress Development Fund, får tilført 2 mio. kroner på finansloven, så København kan matche de konkurrerende metropoles tilbud om medfinansiering og dermed styrke sin internationale konkurrenceevne.

DI FORESLÅR

At der bliver afsat 2 mio. kroner på finansloven til en pulje forankret i MeetDenmark, hvor de øvrige danske destinationer kan søge midler til medfinansiering af internationale møder, konferencer og kongresser.

Etablering af to nationale investeringspuljer vil styrke de danske værtsbyer i den internationale konkurrence, hvor tilbud om medfinansiering og økonomiske bidrag i stigende grad bruges aktivt i tiltrækningen af møder, konferencer og kongresser.

De to puljer skal sikre, at aktiviteter og erfaringer fra den københavnske kongrespulje, Copenhagen Congress Development Fund, kan skaleres op og bredes ud til resten af landet.

Midlerne i den ene pulje skal øremærkes til hovedstaden og geare de øvrige midler i Copenhagen Congress Development Fund. Puljen vil styrke København i konkurrencen med de andre europæiske storbyer og bidrage til, at hovedstaden kan fastholde sin position som en attraktiv kongresmetropol.

Den anden pulje skal målrettes destinationer uden for København. Tilbud om medfinansiering vil styrke de mindre værtsbyer i den internationale konkurrence og forbedre deres muligheder for at kunne trække kongres- og mødeaktiviteter ud i landet.

Finansieringen af investeringspuljerne bør ske med nye bevillinger og ikke ved at omfordele de eksisterende midler på turismeområdet.

UDDYBENDE

Værtsbyer som Berlin, Wien, Dublin, Madrid og Barcelona har i en årrække tilbudt medfinansiering, når de byder på de store, internationale konferencer og kongresser. Tendensen har nu også bredt sig til de mindre mødedestinationer uden for storbyerne.

Skal Danmark fastholde sin attraktivitet som international kongresdestination, skal de danske værtsbyer som minimum kunne matche de konkurrerende værtsbyers tilbud.

I København har turismeaktører i hovedstaden siden 2017 haft succes med at etablere kongrespuljen, Copenhagen Congress Development Fund, der har til formål at medfinansiere kongresser med erhvervs-, samfunds- og forskningsfremmende effekter.

Copenhagen Congress Development Fund investerede i 2022 3,5 mio. kroner i internationale kongresser. Beregnet på antallet af overnatninger og døgnforbrug gav investeringerne et samlet afkast på 440 mio. kroner.

2. Giv fuldt fradrag for restaurantbesøg

DI FORESLÅR

En gradvis indfasning af et fuldt fradrag for virksomheders momsudgifter til restaurationsbesøg.

Indfasningen af et fuldt momsfradrag på restaurationsbesøg vil på sigt give de danske destinationer og virksomheder inden for erhvervs- og mødeturismen mere fair internationale konkurrencevilkår.

Pris er et konkurrenceparameter for erhvervs- og mødeturismen, og sammenlignet med vores nabolande er udgifterne til møder, konferencer og kongresser markant højere i Danmark.

Prisforskellen skyldes blandt andet, at virksomheder i lande som Sverige, Finland, Storbritannien og Tyskland kan få fuldt fradrag på moms ved restaurantbesøg. I Danmark er det kun muligt at få fradrag på ¼ af momsomkostningerne på restaurantbesøg.

Særreglen påvirker ikke kun de danske virksomheders omkostninger bredt set. Den forringer også de danske møde- og kongressteders muligheder for at tiltrække internationale konferencer og events.

Det fulde momsfradrag for restaurantbesøg kan for eksempel indfasnes efter samme model, som blev anvendt, da fradraget for hotelmoms gradvist blev hævet i perioden fra 2011 – 2015.

UDDYBENDE

En forhøjelse af fradraget fra 25 til 50 pct. vil isoleret set være forbundet med en omkostning på ca. 1,2 mia. kroner.

En del af omkostningerne vil forventeligt blive dækket af den opblomstring inden for erhvervs- og mødeturismen, som fradraget vil være medskaber af.

Folketinget bør derfor vedtage en gradvis indfasning af et fuldt fradrag for virksomhedernes momsudgifter for restaurationsbesøg.

3. Udvid rammerne for MeetDenmarks aktiviteter

DI FORESLÅR

At rammerne for MeetDenmarks aktiviteter udvides, så udviklingsselskabet får bedre muligheder for at understøtte erhvervs- og mødeturismens forretningsområder på tværs af landet. Aktivitetsudvidelserne skal finansieres med en ekstra bevilling på finansloven på 2 mio. kroner.

Det nationale udviklingsselskab for erhvervs- og mødeturisme, MeetDenmark, leverer viden, værktøjer og udviklingsforløb, der styrker erhvervet i den internationale konkurrence.

For at få flere aktiviteter ud i landet, er der behov for at sætte et skærpet fokus på udviklingen af erhvervs- og mødeturismen udenfor de store byer. Eksempelvis er der i Trekantområdet og på Herning-egnen mange aktiviteter inden for erhvervs- og mødeturismen.

Med et løft i bevillingen kan MeetDenmark igangsætte flere aktiviteter, der udvikler erhvervs- og mødeturismen i provinsen, og samtidig fastholde momentum i deres igangværende arbejde omkring de danske storbyer.

UDDYBENDE

MeetDenmark er i dag det nationale udviklingsselskab for dansk erhvervs- og mødeturisme.

Alle danske destinationsselskaber kan i princippet melde sig ind, men pt. tæller udviklingsselskabets medlemmer og bestyrelse de fire storbydestinationer i Odense, Aalborg, Aarhus og København.

For at få størst mulig effekt af udviklingsselskabets ressourcer har MeetDenmark i dag primært fokus på at tiltrække internationale videnskabelige kongresser til de danske storbyer.

4. Skab langsigtet samfundsværdi af møder og kongresser

DI FORESLÅR

At arbejdet i Copenhagen Legacy Lab fremtidssikres med en permanent bevilling på 4,5 mio. kroner på finansloven fra 2025.

DI FORESLÅR

At legacy-arbejdet udbredes til hele Danmark med en permanent bevilling til MeetDenmark på finansloven på 1 mio. kroner fra 2024. Bevillingen skal dække udgifterne til et landsdækkende rejsehold, der kan understøtte og gennemføre lokale legacy-indsatser.

Arbejdet med at sikre den langsigtede, samfundsmæssige merværdi af store møder, kongresser og events – også kaldet legacy-indsatser – er blevet et internationalt konkurrenceparameter.

København og Danmark er i øjeblikket verdensledende i legacy-arbejdet, men et stigende antal destinationer verden over arbejder målrettet for at styrke deres positioner på området.

To permanente bevillinger vil sikre, at det danske legacy-arbejde kan fortsætte og udvikles.

Med midlerne i den ene bevilling kan Copenhagen Legacy Lab fortsætte sit arbejde med at udvikle legacy-indsatser fra absolut øverste hylde.

Den anden bevilling vil gøre det muligt at etablere et rejsehold, et Danish Legacy Lab, der sammen med lokale destinationer og virksomheder kan udvikle og udbrede legacy-arbejdet i resten af landet.

UDDYBENDE

Når topforskere, specialister, beslutningstagere og talenter samles til møder og kongresser, opstår der unikke muligheder for at etablere nye netværk og samarbejder. Det kræver dog en målrettet indsats at omsætte de gode muligheder i konkrete initiativer, der skaber værdi for samfundet på langt sigt.

Legacy-indsatser kan være møder, rundbordsdrøftelser, konferencer eller netværksarrangementer, der bliver afholdt med reference til en større international kongres eller superevent.

Et eksempel på arbejdet med legacy kan hentes fra Tour de France Grand Départ i København 2022, hvor det lykkedes Copenhagen Legacy Lab at samle 34 offentlige og private parter om en deklARATION, der skal øge cyklingen i Danmark.

5. Gør ruteudviklingsprogrammet Global Connected permanent

DI FORESLÅR

At ruteudviklingsprogrammet, Global Connected, får en fast bevilling på finansloven, så indsatsen med at genetablere og tiltrække nye, direkte internationale flyruter til Danmark bliver permanent.

Selvom antallet af passagerer i de danske lufthavne er på vej op efter covid-19, kniber det med at få antallet af direkte, internationale flyruter i Danmark tilbage på 2019-niveau.

Direkte internationale flyruter er en nødvendighed for den danske møde- og erhvervsturisme, og en høj grad af tilgængelighed er ganske afgørende for hele det danske erhvervsliv.

Med en permanent bevilling på finansloven kan ruteudviklingsprogrammet, Global Connected, fortsætte deres arbejde med at få åbnet og genåbnet direkte internationale flyruter til Danmark.

Det vil blandt andet gøre det muligt for ruteudviklingsprogrammet at fortsætte deres indsatser med at promovere Danmark over for relevante flyselskaber og tilbyde medfinansiering af kampagner og markedsføring af nye eller genåbnede ruter.

UDDYBENDE

Global Connected blev etableret i 2010 for at styrke de direkte forbindelser mellem Danmark og resten af verden. Global Connected er forankret i Wonderful Copenhagen, men er delt op i Greater Copenhagen Connected og Vestdanmark Connected.

Programmet blev ved sin etablering finansieret af statslige, regionale, kommunale og private midler. Med erhvervsfremmereformen i 2018 overgik finansieringen af programmet til finansloven.

I finanslovsudspillet for 2024 er der ikke afsat midler til Global Connected. Kommer ruteudviklingsprogrammet ikke på finansloven for 2025, må Global Connected indstille sine aktiviteter med udgangen af 2024.

Efter corona-pandemien, hvor mange flyselskaber var nødt til at skære i antallet af direkte flyvninger til Danmark, fik Global Connected udvidet deres opgaveportefølje til også at omfatte indsatser, der skal genåbne de tidligere etablerede direkte flyvninger til Danmark.

De danske lufthavne ser connected-programmerne som værdifulde supplementer til lufthavnenes egne indsatser.

6. Tilskynd universiteter og erhvervsfyrtårne til værtskab for internationale møder

DI FORESLÅR

At Uddannelses- og Forskningsministeriet i kommende mål- og resultatkontrakter pålægger universiteterne at påtage sig værtskab for videnskabelige møder og kongresser.

DI FORESLÅR

At de otte erhvervsfyrtårne tilskyndes til at søge værtskab for internationale branchemøder og konferencer, og at det indgår som et tildelingskriterie i kommende annonceringer fra Erhvervsstyrelsen.

Placeringen af internationale møder og kongresser afhænger ikke alene af værtsbyens attraktivitet og eventuelle tilbud om medfinansiering. Det er ofte et krav fra arrangørernes side, at et universitet eller en lokal faglig sammenslutning påtager sig det formelle værtskab for en videnskabelig konference eller et branchemøde.

Danmark har gode forudsætninger for at blive et internationalt knudepunkt for videnskabelige kongresser og branchemøder. Men det kræver, at aktørerne i langt højere grad tilbyder sig som værter.

I kommende mål og resultatkontrakter bør Uddannelses- og Forskningsministeriet derfor stille krav om, at de danske universiteter skal stille deres værtskab til rådighed for videnskabelige møder og kongresser.

På samme vis er der et potentiale for, at de otte erhvervsfyrtårne, der skal bidrage til udviklingen af danske styrkepositioner, tilskyndes til at arbejde aktivt med at søge værtskaber for internationale branchemøder.

UDDYBENDE

Både universiteterne og erhvervsfyrtårnene kan få fordel af at træde i karakter som værter for internationale videnskabelige kongresser og branchemøder og skabe synlighed om dansk faglighed og ekspertise.

Med flere værtskaber vil universiteterne og de tilknyttede forskere kunne skærpe deres faglige profiler og positionere sig tydeligere i den internationale forskerverden. Værtskab for videnskabelige kongresser bør derfor i langt højere grad være en integreret del af universiteternes forskning.

Erhvervsministeriet og Erhvervsstyrelsen bør fremlægge en langsigtet plan for de otte erhvervsfyrtårne (bl.a. robotteknologi, biosolutions og vandteknologi) med særlig vægt på at styrke det private engagement. Hvert fyrtårn bør udarbejde en business case, hvor de fagligt vurderer potentialet for at tiltrække internationale branchemøder og lignende til Danmark.

Et værtskab kan styrke erhvervenes internationalisering og tiltrække udenlandske virksomheder, der både kan indgå i udviklingen af nye teknologier og skabe aktiviteter i de danske test- og demonstrationsfaciliteter. Derfor bør tiltrækning af udenlandske branchemøder indgå som et særskilt tildelingskriterium i næste finansieringsrunde for fyrtårnene.

7. Skab klare og fleksible rammer for opstillinger til møder og events

DI FORESLÅR

At Social- og Boligstyrelsen opdaterer vejledning for brandgodkendelser til events, så arrangørerne får klare og fleksible rammer for at justere i pladsfordelingsplaner.

Fleksibilitet er en nødvendighed, hvis arenaer, messe- og konferencesteder skal drive konkurrencedygtige forretninger.

I 2018 overgik centrale dele af brandlovgivningen til byggeloven. Det betyder, at opgaverne med at godkende de brandmæssige forhold i pladsfordelingsplaner til eksempelvis messer og koncerter ikke længere varetages af det lokale beredskab.

I stedet er opgaven overgået til certificerede brandrådgivere eller den kommunale byggesagsbehandling. Det giver lange sagsbehandlingstider, og da arrangørerne ofte er nødt til at justere i planer og opsætninger helt op til deadline, er afviklingen af arrangementer blevet ekstremt administrativt tungt.

Virksomheder kan i dag justere og ændre i pladsfordelingsplaner for større arrangementer uden brug af certificeret brandrådgiver eller ansøgning om byggetilladelse hos kommunen. Men det kræver jf. vejledningen for brandgodkendelser, at der "ikke sker ændringer af forudsætningerne for de brandmæssige forhold".

Kommunerne og de tilknyttede sagsbehandlere fortolker denne bestemmelse meget forskelligt. For at få klarhed om de fleksible rammer, bør Social- og Boligstyrelsen opdatere vejledningen til bygningsreglementets §6h.

UDDYBENDE

Jf. bygningsreglementets §6h kan et venue udarbejde eller ændre i dokumentationen for deres planer m.v. uden brug af certificeret brandrådgiver eller ansøgning om byggetilladelse, hvis ikke det ændrer forudsætningerne for de brandmæssige forhold.

Det betyder, at et venue kan anvende en pladsfordelingsplan, som er enten **identisk med** eller en **justeret version** af en tidligere myndighedsgodkendt pladsfordelingsplan.

I sidstnævnte tilfælde kan venuet selv udarbejde pladsfordelingsplaner, hvis de:

1. **ikke ændrer på forudsætningerne for de brandmæssige forhold**
2. **er i overensstemmelse med den gældende brandstrategi for bygningen**
3. **er i overensstemmelse med "Vejledningen om pladsfordelingsplaner ved midlertidige opstillinger".**

Denne mulighed skal fremgå tydeligt i en opdateret vejledning.

8. Gør rejse- og mødepolitikker i den offentlige sektor mere bæredygtige

DI FORESLÅR

At den offentlige sektor skal stille krav om 80 pct. CO₂ reduktion i deres indkøb af indenlandske møder, rejser og arrangementer.

Bæredygtighed er blevet et ufravigeligt konkurrencevilkår inden for erhvervs- og mødeturismen.

Danmark er allerede internationalt kendt som en klimavenlig mødedestination, men konkurrencen er i de seneste år blevet intensiveret. Det er derfor nødvendigt at holde tempo i udviklingen af grønne og bæredygtige mødepakker, faciliteter og produkter.

Med justerede indkøbspolitikker kan den offentlige sektor stimulere markedet og booste udviklingen af fremtidens grønne og bæredygtige rejse- og mødeløsninger.

Stat, kommuner og regioner bør derfor indarbejde skærpede krav om CO₂-aftryk og bæredygtighed i deres politikker for indkøb af indenlandske møder, rejser og arrangementer.

UDDYBENDE

Hvis den offentlige sektor i højere grad lægger vægt på bæredygtighed frem for pris i deres indkøbspolitikker, vil efterspørgslen i markedet for grønne og bæredygtige løsninger stige markant.

Det vil forbedre den bæredygtige business-case og styrke de danske mødedestinationers og virksomheders incitament til at udvikle klimavenlige mødepakker, faciliteter og produkter.

Det vil først og fremmest skærpe den danske erhvervs- og mødeturismes internationale konkurrenceevne. Men de skærpede krav til indkøb af indenlandske møder, rejser og arrangementer vil samtidig bidrage til reduktionsmålene, som staten, kommunerne og regionerne har forpligtet sig til i Parisaftalen og DK 2020.